

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDE

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Tussentijdse rapportering Taskforce gericht op versterking
kwaliteit opleiding Zorgkundige:

Samenvatting

De beleidsdomein-overstijgende taskforce met vertegenwoordiging van alle betrokken partners uit het onderwijs, werk- en welzijnsveld en het beleid werd in januari 2021 opgericht met als doel de aandachtspunten over de opleiding zorgkundige in kaart te brengen en aanbevelingen te doen over de toekomstgerichtheid van het curriculum, het onderwijspersoneel en de opleiding als geheel.

Na twee vergaderingen heeft de taskforce de verkennende fase afgerond en de inhoudelijke thema's bepaald die in een volgende fase aan de hand van diverse methodieken verder uitgediept worden. Na een analyse van de voorgestelde oplossingen, zal de taskforce aanbevelingen formuleren.

Situering en werkwijze

De huidige oefening rond de (opleiding) zorgkundige gebeurt tegen de achtergrond van het standpunt geformuleerd in het regeerakkoord 2019-2024 (p. 42). Daarin stelt de Vlaamse Regering dat we de leerladder in de zorg zoals die nu bestaat, behouden.

De taskforce is breed samengesteld (zie bijlage 1) en heeft 5 vergaderingen voorzien op 25 februari, 26 maart, 30 april, 28 mei en 25 juni 2021. Deze tussentijdse rapportering gebeurt op basis van de eerste twee plenaire vergaderingen en tussentijds overleg tussen kabinetten en onderwijsadministratie. In juli is een eindrapportering met aanbevelingen voorzien.

De taskforce kreeg 5 opdrachten mee (cf. [Mededeling aan de Vlaamse Regering](#) van 8 januari 2021 VR_2021_0801_MED.0005-1) en realiseerde met de eerste bijeenkomst van de taskforce de opdracht: 'Van alle betrokkenen het engagement verkrijgen voor afstemming en samenwerking'.

- Alle genodigden vaardigden minstens één vertegenwoordiger af.
- Iedereen verklaarde zich akkoord met het engagement geformuleerd door de voorzitter: 'De taskforce opereert vanuit een positief verhaal om de reeds kwaliteitsvolle opleidingen inhoudelijk nog te versterken en de beeldvorming te verbeteren. De geformuleerde aandachtspunten worden gezamenlijk door alle betrokkenen op een constructieve manier aangegrepen als opportuniteiten'.

- De taskforce werd nog uitgebreid met een vertegenwoordiging van het Vlaams Welzijnsverbond.

Voor de realisatie van de resterende opdrachten:

- In kaart brengen van de aandachtspunten die met betrekking tot de (kwaliteit van de huidige) opleiding zorgkundige worden geformuleerd
- Nagaan of er een draagvlak is om op basis van het beroepsprofiel en de beroepskwalificatie een standaard opleidingsprogramma voor de zorgkundige samen te stellen
- Aanbevelingen doen over de professionalisering van de lesgevers zorgkundige en de personeelsomkadering
- Aanbevelingen doen over de aantrekkelijkheid en toekomstgerichtheid van de opleiding zorgkundige,

werkt de tasforce in drie fasen:

1. In kaart brengen van de problematiek
2. Verder uitdiepen van de thema's en verkennen van mogelijke oplossingen
3. Formuleren van aanbevelingen.

1. In de eerste twee vergaderingen werd vanuit verschillende hoeken input gegeven om de sterktes en aandachtspunten **rond de kwaliteit van de opleidingen zorgkundige in kaart te brengen**:
 - Positionering zorgkundige in het werkveld door de zorgambassadeur
 - Aandachtspunten opleiding in secundair onderwijs (SO) en Volwassenenonderwijs (VWO) door de onderwijsinspectie
 - Aandachtspunten opleiding en beroep door BEFEZO, o.b.v. bevraging lesgevers in SO en VWO en zorgkundigen over COVID19
 - Presentatie opleiding verzorgende/zorgkundige door VDAB en de Diensten voor Gezinszorg
 - Toelichting opmaak beroepskwalificatie zorgkundige door administratie onderwijs.

Elke presentatie werd gevolgd door een grondige discussie waarin verschillende visies aan bod konden komen.

2. Voor het verder uitdiepen van de thema's en mogelijke oplossingen, voorstellen van aanpak worden drie methodieken aangewend.
 - **Bevraging van het werkveld**
 - o Via online bevraging
 - **Bevraging van de zorgkundigen**
 - o Via focusgroepen met net afgestudeerde zorgkundigen, zorgkundigen werkzaam in diverse contexten
 - **Vergelijkende matrix van de drie types opleidingen (SO, VWO en VDAB)**
 - o Via koppeling beroepscompetentieprofiel uit regelgeving aan leerresultaten/modules en aantal uren opleiding en vergelijking vormgeving van de opleidingen in de praktijk.
3. De taskforce zal **aanbevelingen** formuleren na de analyse van voorgestelde oplossingen.
 - Eerste voorstel van aanbevelingen door subgroep
 - Bespreking en aanvullen van de aanbevelingen tijdens een plenair overleg
 - Mogelijkheid tot aftoetsen van de aanbevelingen via schriftelijke procedure bij een bredere groep vertegenwoordigers.

Eerste vaststellingen

Na de verkennende fase zijn een aantal inhoudelijke thema's gedistilleerd die worden meegenomen in de bevraging van het werkveld en de zorgkundigen.

1. De **kwaliteit van de opleiding** zal verder worden geanalyseerd op volgende aspecten:
 - Algemene kwaliteit/indruk – mogelijke hiaten
 - Voldoende professioneel
 - Voldoende tijd besteed zodat zorgkundigen correct de verpleegkundige handelingen kunnen uitvoeren, zowel de oorspronkelijke uit 2006 als de bijkomende handelingen uit 2019
 - Voldoende aandacht voor een empathische zorgrelatie met respect voor de achtergrond van de zorgvrager
 - Specifieke aspecten inzake infectiepreventie gesignaleerd n.a.v. coronacrisis.
2. **Stages / stageplaatsen**
 - Voldoende variatie aan contexten waaronder zeker in WZC en thuiszorg
 - Tekorten stageplaatsen
 - Kwaliteit stageplaatsen
 - Begeleiding door verpleegkundige/zorgkundige.
3. **Professionalisering**
 - Van de zorgkundige / Van de leerkrachten zorgkundige
 - Bekendheid van het aanbod
 - Faciliteren van opleiding/bijtscholing.
4. De taskforce neemt in de bespreking -waarbij de focus ligt op het takenpakket en de opleiding van de zorgkundige- ook de **bredere context** mee.

Het raakvlak met de verzorgende komt aan bod, bijv. de overlap aan competenties in beide beroepskwalificaties en de mogelijke implicaties hiervan voor de opleiding en stageplaatsen. Deze taskforce houdt bovendien ook rekening met het recent goedgekeurde VIA 6 akkoord en de acties die daarin zijn opgenomen. Daarin wordt gepleit voor gepaste maatregelen die het mogelijk maken om op een transparante en eenvoudige manier te schakelen tussen “(zorg)verwante” opleidingen en dit kenbaarder en flexibeler te maken. Acties die ondernomen worden, hebben steeds de doelstelling om vacatures in de zorgsector in te vullen via instroom, doorstroom, zij-instroom en uitstroom vanuit onderwijs naar de arbeidsmarkt.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoede

Wouter BEKE

Bijlage 1 Samenstelling van de Taskforce gericht op de versterking kwaliteit van de opleiding zorgkundige

Organisatie	Naam deelnemer	Plaatsvervanger
AHOVOKS	Inge Biot	Sarah Bonte
AUVB	Marc Koninckx	Luc Gryson
BEFEZO	Paul Cappelier	Luc Gryson
GO! PBD en GO! POC-CLB	Inneke Fichet	Monica Bulcke
Departement Onderwijs	Nathalie Druine	
Kabinet Onderwijs	Candice De Windt	Jan Denys
Kabinet Welzijn	Lon Holtzer	
Kabinet Werk	Marie-Charlotte Schurmans	
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	An Van Grieken	Eddy Demeersseman
Onderwijsinspectie	Lieve Claes	Vera Timmers
OVSG	Johan Vandenbranden	
POV	Inge Cleeren	Heidi Verlinden
VAZG	Sofie Goyvaerts	Mieke Scheepmans
VDAB	Luc Geneyn	Michiel Bonte
VERSO	Geraldine Clarke	Ingrid Lieten
VIVO	Luc Van Waes	Veerle Noerens
Vlaams Welzijnsverbond	Vero Deruyter	Hendrik Delaruelle
VLOZO	Andy Geraerts	
VVSG	Jan Creten	
Zorggezind	Annemie Boonants	Patricia Daems
Zorgnet Icuro	Klaartje Theunis	Bob Van Santbergen